

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο Νομοσχέδιο «Κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με αίσθημα ιστορικής ευθύνης υποβάλλει στην Εθνική Αντιπροσωπεία προς ψήφιση το Νομοσχέδιο για την κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων δημόσιου χαρακτήρα, κοινής ωφέλειας, τραπεζών και στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Με το νομοσχέδιο αυτό η Κυβέρνηση δεν έρχεται απλώς να εκπληρώσει ένα από τους πιο σημαντικούς όρους του συμβολαίου της με το λαό. Αλλά να ιεραρχήσει και να προτάξει επιλογές που έχουν ως καθοριστικό περιεχόμενο το εθνικό συμφέρον και που αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση και ωφέλεια ολόκληρου του λαού.

Η πορεία της αυτοδύναμης οικονομικής ανάπτυξης, προϋπόθεση της εθνικής μας ανεξαρτησίας και της εθνικής επιβίωσης, απαιτεί, ιδιαίτερα κάτω από τις σημερινές κρίσιμες συνθήκες, την ολόπλευρη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας.

Η κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα στοχεύει πρώτα απ' όλα ακριβώς στο μετασχηματισμό του τομέα στον πιο βασικό μοχλό ανάπτυξης. Η ενέργεια, ή το πιστωτικό σύστημα και οι μεταφορές που «ελέγχονταν» από το Κράτος, με την υπεύθυνη και συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης, των εργαζομένων και των παραγωγικών τάξεων στην ίδια των καρδιά της παραγωγικής διαδικασίας, εναρμονίζονται με τον Εθνικό Δημοκρατικό Προγραμματισμό.

Πρωθίεται η ένταξη στις στρατηγικές επιλογές της πολιτείας, η αποτελεσματικότητα στη διοίκηση, η υπεύθυνη και συνειδητή προσπάθεια για την αύξηση της αποδοτικότητας, η εναρμόνιση με το περιβάλλον, η σύνδεση με τους εργαζόμενους και τις παραγωγικές τάξεις που εξυπηρετούνται από τις επιχειρήσεις.

Δεν είναι μικρότερης φυσικά σημασίας η υλοποίηση από τις επιχειρήσεις αυτές μιας πραγματικά φιλολαϊκής πολιτικής κοινωνικού χαρακτήρα, που απευθύνονται σ' όλο το κοινωνικό σύνολο και βελτιώνουν την καθημερινή διαβίωση και την ποιότητα ζωής.

Ταυτόχρονα με την προώθηση της κοινωνικοποίησης των επιχειρήσεων και οργανισμών του δημόσιου τομέα γίνεται ένα αποφασιστικό και ώριμο πια βήμα στην πορεία της αλλαγής, με την κατοχύρωση της συμμετοχής των εργαζομένων και γενικότερα της λαϊκής συμμετοχής στους πιο νευραλγικούς τομείς της παραγωγικής και κοινωνικής διαδικασίας. Η βελτίωση των συνθηκών δουλειάς των εργαζομένων συμβάλλει με την αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτή κατευθύνεται προς όφελος των εργαζομένων αλλά και για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο στο οποίο εντάσσονται και οι ίδιοι φυσικά οι εργαζόμενοι.

Οι εργαζόμενοι στην κοινωνικοποιημένη επιχείρηση με την ουσιαστική συμμετοχή, τως στη διοίκηση, στον προγραμματισμό και στον έλεγχο αναγορεύονται σε συνειδητούς και υπεύθυνους συντελεστές της παραγωγής, της ανάπτυξης και της κοινωνικής πρόοδου.

Με την αποφασιστική και απόλυτη αναγκαιότητα αυτή επιλογή της κοινωνικοποίησης είμαστε βέβαιοι ότι δημιουργούμε τις σταθερές βάσεις για να ξεπεράσουμε οριστικά την μέχρι σήμερα εικόνα και λειτουργία του δημόσιου τομέα. Γιατί πράγματι ο τομέας αυτός αποτυπώνει στις δομές και στις λειτουργίες του —με τα πιο εμφανή ίσως σημεία σε σύγκριση με άλλους τομείς— όλες τις διαστάσεις του εξαρτημένου και αντιπαραγωγικού πρόβου ανάπτυξης της πατρίδας μας αλλά ταυτόχρονα και τις δομές μιας αντιλαϊκής και συντηρητικής εξουσίας που χρησιμοποίησε τον ίδιο το δημόσιο τομέα σαν εργαλείο επίθεσης μιας αυταρχικής πολιτικής, την πεδίο ρουσφετολογικής δράσης και κομματικής καταπίεσης.

Τα αποτελέσματα είναι: έβαια διαφάνη και παραδεικτά σήμερα από όλους: Γραφειοκρατική και αντιπαραγωγική λειτουργία, περιορισμένοι ή και ανύπαρκτοι ευρύτεροι κοινωνικοί και αναπτυξιακοί στόχοι, τεράστια οικονομικά ελλείμματα —όχι: έβαια παραγωγικών αλλά καταναλωτικών δαπανών— υποεξάθμιση και περιθωριοποίηση του ίδιου του εργαζόμενου στο ρόλο του άεστου εντολοδόχου των επιταγών της γραφειοκρατικής πυραμίδας. Μοναδική διέξοδος του εργαζόμενου ήταν ένα συνδικαλιστικό κίνημα κλαδικά κατακερματισμένο πολλές φορές κλοντικό απέναντι στην αυταρχική πολιτική της τότε κεντρικής εξουσίας, η οποία δεν επέτρεπε καμμία πρόσβαση προς τα κλειδιά παραγωγικής διαδικασίας, ή κάποιες μορφές συμμετοχής των εργαζομένων.

Παριόριζονταν μ' αυτό τον τρόπο οι διεκδικήσεις σ' ένα πτωχεύον —και ανώδυνο για την Κεντρική εξουσία— πεδίο «επιδοματικών» αιτημάτων. Έτσι υποεξάθμιζονταν η αμοιβή της απάραδέκτου κατάστασης ή του αντιαναπτυξιακού προτύπου που τελικά εξυπηρετούσε μονοπωλιακά ή μεταπρατικά συμφέροντα.

Με την πλήρη αγνόηση των πραγματικών συμφερόντων των παραγωγικών τάξεων ευνοήθηκε η σκαιριακή αντιμετώπιση, ο παρασιτισμός και οι κάθε μορφής μεσάζοντες και όχι οι παραγωγικές επενδυτικές δραστηριότητες ή οι αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας.

Οι προβληματικές επιχειρήσεις είναι τε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα της προβληματικότητας του δημόσιου τομέα και του κατεστραμένου από το Κράτος πιστωτικού συστήματος.

Η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στις συγχωινωγίες, στα νοσηλευτικά ιδρύματα κλπ. καθίσταται ευφρατισμό τον όρο κοινή ωφέλεια.

Τέλος ο αντιπαραγωγικός, δυσλειτουργικός και αντιαναπτυξιακός χαρακτήρας του δημόσιου τομέα διογκώθηκε και για ένα άλλο λόγο:

Ένα ιδιαίτερα σημαντικό και παραγωγικό κομμάτι του πληθυσμού μας μη βρίσκοντας διεξόδους απασχόλησης οι παραγωγικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες του ιδιωτικού τομέα, είτε διοχετεύθηκε στο εξωτερικό, είτε κατευθύνθηκε στο δημόσιο τομέα ο οποίος και χρησιμοποιήθηκε σαν μηχανισμός απορρόφησης των κραδασμών που προκαλεί η ανεργία και έβαια σαν μηχανισμό εξυπηρέτησης μικροπολιτικών επιδιώξεων.

Η εικόνα του δημόσιου τομέα συμπληρώνονταν με τη συνεχή καθημερινή Κρατική παρέμβαση και κατάπιση ακόμα και των ίδιων των πρωτοβουλιών των διορισμένων κομματικών διοικήσεων. Η σύγκρουση ανάμεσα στη χάραξη της στρατηγικής και της διοίκησης, η πληθώρα των προληπτικών αντί των κατασταλτικών ελέγχων δημιούργησαν ένα υπερσυγκεντρωτικό γραφειοκρατικό και φυσικά αναποτελεσματικό σύστημα.

Ολοκληρώθηκε με τον τρόπο αυτό το σχήμα: Δημόσιος τομέας: Γραφειοκρατία, ρουσφέτι, καταναγκασμός, αντιπαραγωγικότητα. Με αποτέλεσμα να μην εκπληρώνει παρά υποτυπώδως το λόγο ύπαρξής του: το κοινωνικό συμφέρον, την εξυπηρέτηση του εργαζόμενου και τελικά να καταστεί αναξιόπιστος, αναποτελεσματικός, να τακτοποιεί με τα ελλείμματα και την κακή διαχείριση.

Την απραξιακή αυτή πραγματικότητα θα αλλάξει ριζικά η κοινωνικοποίηση του δημόσιου τομέα. Ο δημόσιος τομέας προσανατολίζεται τώρα σε νέες παραγωγικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες στα πλαίσια του δευτέρου προγράμματος, και θα υλοποιήσει συγκεκριμένους και προγραμματισμένους στόχους. Ταυτόχρονα ο δημόσιος τομέας θα συμπεριωθεί και με την ιδιωτική πρωτοβουλία — που θα κινηθεί μέσα στα ευρύτερα αναπτυξιακά και κοινωνικά πλαίσια και τους μηχανισμούς κοινωνικού ελέγχου αλλά και με τις πειραματικές μορφές των νέων σχέσεων παραγωγής. (Δημοτικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις συνεταιριστικής μορφής, λαϊκής έασης κ.λπ.). Οι τρεις αυτοί τομείς, Ιδιωτικός, Κοινωνικός, (Πειραματικός) θα συνθέσουν και θα

κινητοποιήσουν, σε μία άρρηκτη, παραγωγική ενότητα το σύνολο των παραγωγικών δυναμικών της χώρας και θα αξιοποιήσουν τις εγγύριες πλουτοπαραγωγικές πηγές για την εδραίωση της αυτοδύναμης αναπτυξιακής μας πορείας.

Καταλυτικό στοιχείο για την αναζωογόνηση του δημόσιου τομέα, για την εκμετάλλευση των τεράστιων δυνατοτήτων του στην πορεία της κοινωνικοποίησης θεωρούμε την ίδια την αποφορτιστική συμμετοχή στην χάραξη της στρατηγικής, στη διοίκηση, στον προγραμματισμό και στον έλεγχο των εργαζομένων και των κοινωνικών φορέων.

Η κοινωνικοποίηση είναι ριζικά αντίθετη προς τον κερσοκρατικό έλεγχο. Αυτός ο γραφειοκρατικός έλεγχος συγκεντρώνοντας όλες τις πολιτικές και οικονομικές εξουσίες αποξενώνει τους εργαζόμενους και τις παραγωγικές τάξεις, από την αναπτυξιακή διαδικασία και τελικά απομονώνει το Κράτος από το Λαό.

Η κοινωνικοποίηση του δημόσιου τομέα σημαίνει πρωταρχικά την κυριαρχία του εθνικού, κοινωνικού, αναπτυξιακού και παραγωγικού κριτηρίου στις επιλογές. Η δυνατότητα να κερρασθεί μια τέτοια ποιότητα και ιεράρχηση κριτηρίων και επιλογών διασφαλίζεται με τη συμμετοχή. Η ευρύτητα και η ουσιαστική σύνθεση της συμμετοχής εξασφαλίζει την κυριαρχία των κοινωνικών και αναπτυξιακών κριτηρίων, και ταυτόχρονα την ένταξη επί μέρους συμφερόντων κλαδικών ή τοπικών στα ευρύτερα αυτά κριτήρια. Δημιουργείται δηλαδή ένα εδίο συγκροτημένου και αποτελεσματικού δημοκρατικού διαλόγου και σύνθεσης του προβληματισμού των επί μέρους πόψεων, σε μία ενιαία στρατηγική ανάπτυξης αλλά και σε μία αποτελεσματική και παραγωγική καθημερινή λειτουργία.

Η εκπροσώπηση των εργαζομένων, του Κράτους, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών φορέων δεν περιορίζεται σε μία εποπτεία κορυφής, αλλά θα περιλάβει - με την αναγκαία κάθε φορά σύνθεση - τον έλεγχο και τον προγραμματισμό τομέων και δραστηριοτήτων της επιχείρησης, απαργώνοντας τις γραφειοκρατικές δομές. Παράλληλα ένα έσο πλαίσιο εργασιακών σχέσεων, μέσα στο οποίο οι ίδιοι οι εργαζόμενοι θα αναπτύξουν σε ανώτερα επίπεδα τη δημιουργική τους προσπάθεια.

Με την κοινωνικοποίηση του δημόσιου τομέα της οικονομίας δημιουργούνται νέες συνθήκες για τους εργαζόμενους τον τομέα. Η ουσιαστική συμμετοχή τους σημαίνει παράλληλα να αναλαμβάνουν ευθύνες για την πορεία της επιχείρησης. Ίδενται ως πρωταρχικοί στόχοι για τους ίδιους τους εργαζόμενους η αύξηση της παραγωγικότητας και της παραγωγής η βελτίωση της παροχής των υπηρεσιών της επιχείρησης το κοινωνικό σύνολο, η ομαλή και αποδοτική λειτουργία της επιχείρησης, η σταδιακή κάλυψη των ελλειμμάτων.

Στο άρθρο 1 προσδιορίζεται ο όρος της «κοινωνικοποίησης» των επιχειρήσεων δημόσιας χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, των τραπεζών και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων» με τον καθορισμό των φορέων που συμμετέχουν στη Διοίκηση, στη χάραξη της στρατηγικής, στον προγραμματισμό και στον έλεγχο, καθώς και με τον προσδιορισμό των βασικών στόχων.

Οι φορείς αυτοί είναι το Κράτος, η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις ή τους οργανισμούς, κοινωνικοί φορείς που η δράση τους και η λειτουργία τους αλληλεπηρεάζονται με τη δράση και λειτουργία των κοινωνικοποιημένων επιχειρήσεων.

Συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι των νομικών ή φυσικών προσώπων που κατέχουν μετοχές της επιχείρησης.

Οι στόχοι της κοινωνικοποίησης, είναι η εξυπηρέτηση του συμφέροντος του κοινωνικού συνόλου, η συμμετοχή των εργαζομένων στη λήψη των αποφάσεων, η ενταξίση της λειτουργίας της επιχείρησης με τα εθνικά, τα περιφερειακά και τα τοπικά προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης καθώς και με το φυσικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον, η εξοικονόμηση των οικονομικών πόρων, η αύξηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας σε όφελος των

εργαζομένων στην επιχείρηση και των υπηρεσιών που αυτές προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο.

Το άρθρο 2 προσδιορίζει ότι κοινωνικοποιούνται οι επιχειρήσεις όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 19 του Ν. 1264/82, δηλαδή :

- α) Παροχής υγειονομικών υπηρεσιών από νοσηλευτικά εν γένει ιδρύματα.
- β) Διύλισης και διανομής ύδατος.
- γ) Παραγωγής και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος ή καυσίμου αερίου.
- δ) Παραγωγής ή διύλισης ακάθαρτου πετρελαίου.
- ε) Μεταφοράς προσώπων και αγαθών από την ξηρά, τη θάλασσα και τον αέρα.
- στ) Τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων, Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης.
- ζ) Αποκέντρωσης και απαγωγής ακάθαρτων υδάτων και λυμάτων.
- η) Φορτοεκφόρτωσης και αποθήκευσης εμπορευμάτων στα λιμάνια, εφόσον το μετοχικό τους κεφάλαιο ανήκει ολόκληρο ή και' απόλυτη πλειοψηφία στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και Κοινωνική Εργασία ή Οργανισμούς του Δημοσίου ή Νομικά Πρόσωπα που εποπτεύονται και επιδοτούνται από το Δημόσιο και ταυτόχρονα εξυπηρετούν βασικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου.

Επίσης κοινωνικοποιούνται οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ανήκουν στο δημόσιο τομέα όπως αυτές καθορίζονται από το άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 1256/82 πάντοτε με την προηγούμενη προϋπόθεση.

Οι νέες εργασιακές σχέσεις και το πλαίσιο των οικονομικών λειτουργιών που δεν μπορούν να προσδιορισθούν με τα υπό έκδοση Προεδρικά Διατάγματα θα ρυθμισθούν με ειδικούς νόμους.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται η έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων για τον καθορισμό της δομής, του ρόλου και του τρόπου διοίκησης κάθε κοινωνικοποιημένης επιχείρησης.

Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία και επιβεβλημένη από το πλήθος των επιχειρήσεων και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της καθεμιάς.

Η διαφάνεια των οικονομικών στοιχείων και η πλήρης αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού ανθρώπινου και μηχανικού, είναι απαραίτητα στοιχεία κάθε επιχείρησης που στόχο της έχει την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου και την παροχή αγαθών και υπηρεσιών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Το άρθρο αυτό ορίζει επίσης ότι οι ρυθμίσεις που θα γίνουν με τα διατάγματα που προβλέπονται σ' αυτό θα πρέπει να είναι: τέτοιες ώστε να υπάρχει ενιαίο κέντρο διοίκησης, η συμμετοχή των διαφόρων φορέων να είναι ανάλογη με την ιδιομορφία της επιχείρησης, ότι θα υπάρχει η δυνατότητα κάθετης και γεωγραφικής αποκέντρωσης, ανάπτυξη των νέων εργασιακών σχέσεων και διασφάλιση των δικαιωμάτων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία των φυσικών και νομικών προσώπων που κατέχουν μετοχές στις επιχειρήσεις.

Τα Προεδρικά Διατάγματα που προβλέπονται στο άρθρο θα εκδθούν μετά από πρόταση του Υπουργού Εθν. Οικονομίας και του συναρμόδιου Υπουργού ανάλογα με το είδος της επιχείρησης. Οι Υπουργοί θα ζητήσουν πριν από την έκδοση κάθε διατάγματος τη γνώμη επιτροπής, η σύνθεση της οποίας αποτελείται από εκπροσώπους του Κράτους, της διοίκησης της επιχείρησης ή της ομάδας ομοειδών επιχειρήσεων και από εκλεγμένους εκπροσώπους των εργαζομένων και των φορέων που συμμετέχουν σύμφωνα με το άρθρο 1.

Οι λεπτομέρειες για τη λειτουργία των επιτροπών θα οριζθούν με υπουργικές αποφάσεις.

Ανοίγει με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού ένας ευρύς δημοκρατικός διάλογος με τους εργαζόμενους, τους κοινωνικούς φορείς, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με περιεχόμενο τη σύνθεση, το ρόλο, τη λειτουργία των οργάνων της κοινωνικοποίησης.

Ο διάλογος είναι δεσμευτικός για όλα τα μέλη και απο-

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

τελεματικός ώστε μέσα σε 8 μήνες να καταλήξει σε οριστικές αποφάσεις.

Το άρθρο 3 ορίζει ότι η προσαρμογή των ιδρυτικών νόμων των καταστατικών και των εσωτερικών κανονισμών-λειτουργίας των κοινωνικοποιημένων επιχειρήσεων, θα γίνει με Προεδρικά Διατάγματα που θα προταθούν από τον Υπουργό Εθν. Οικονομίας και των συναρμόδιων Υπουργών για κάθε επιχείρηση.

Στο άρθρο 4 κατοχυρώνεται το δικαίωμα συνδικαλιστικών ελευθεριών και στις κοινωνικοποιημένες επιχειρήσεις, με τροποποίηση του Ν. 1264/82. Η κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων δημόσιου χαρακτήρα κ.λπ. δημιουργεί νέες σχέσεις που απαιτούν ειδικές ρυθμίσεις.

Ειδικότερα το αναφαίρετο δικαίωμα της απεργίας πρέπει να συμβαδίζει με τις νέες μορφές δημοκρατικής οργάνωσης και διαχείρισης των επιχειρήσεων και προϋποθέτει τη δημοκρατική αρχή της πλειοψηφίας.

Όπως αποκεντρώνεται η διοίκηση με τη συμμετοχή των εργαζομένων και με την ευρύτερη λαϊκή συμμετοχή έτσι θα πρέπει να διευρύνεται η βάση των εργαζομένων που θα στηρίζουν τη μια ή την άλλη απόφαση σχετικά με οποιαδήποτε απεργιακή κινητοποίηση.

Γι' αυτό θεσπίζεται το δημοκρατικό μέτρο της αναγκαιότητας απόλυτης πλειοψηφίας (50%+1) των εγγεγραμμένων μελών για τις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, που προϋποθέτει, προκειμένου για πανελληνίου χαρακτήρα οργανώσεις, ψηφοφορία και στην περιφέρεια.

Κρίνεται αναγκαίο στις κοινωνικοποιημένες επιχειρήσεις να εξαντλείται ολόκληρο το εύρος της δημοκρατικής συμμετοχής τόσο στο κέντρο όσο και στην περιφέρεια στη λήψη τόσο σημαντικών αποφάσεων όπως οι κινητοποιήσεις και οι απεργίες. Μόνο μ' αυτό τον τρόπο προτατεύεται το δικαίωμα της απεργίας και της δουλειάς, αλλά και τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου από κάθε μορφής παρεμβάσεις και στενά συμφέροντα οργανωμένων μειοψηφιών.

Ενωσείται ακόμα η αρχή της μαζικοποίησης και της πολιτικοποίησης του συνδικαλιστικού κινήματος στη θέση της καμματικοποίησης ή του κρατικού παρεμβατισμού.

Δίνεται επίσης το δικαίωμα οι πρωτοβάθμιες οργανώσεις κοινωνικοποιημένων επιχειρήσεων να προσφεύγουν στη βάση τους όταν διαφωνούν με δευτεροβάθμιες οργανώσεις όταν μάλιστα τα ενδιαφέροντα των τελευταίων πιθανόν να καλύπτουν και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα.

Με το ίδιο άρθρο δίνεται η δυνατότητα στις συνδικαλιστικές οργανώσεις για επίσηυση διαδικασιών ώστε να διευκολύνεται η γρήγορη έκδοση αποφάσεων.

Ανεξάρτητα όμως από τις ρυθμίσεις του άρθρου 4 οι εργαζόμενοι οι ίδιοι και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις θα προσπαθήσουν αποφασιστικά τη μεγάλη κατάκτηση της κοινωνικοποίησης τόσο προς την κατεύθυνση των ολοκληρωμένων προτάσεων κατά την ευαίσθητη περίοδο της μετάπτωσης κατά το διάστημα της σύνταξης των Προεδρικών Διαταγμάτων όσο και μετά, κατά την πλήρη ανάπτυξη και δράση των κοινωνικοποιημένων επιχειρήσεων.

Υστερα από τα παραπάνω και με την πεποίθηση ότι το σχέδιο Νόμου που σας υποβάλλουμε για την «Κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων δημοσίου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων» επιτελείται αποφασιστικό βήμα για την ανάπτυξη για την ριζική βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο και την καταξίωση της λαϊκής συμμετοχής όχι μόνο στο επίπεδο των πολιτικών αποφάσεων αλλά στην ίδια την κοινωνική και παραγωγική διαδικασία, παρακαλούμε για την ψήφισή του.

Αθήνα, 20 Μαΐου 1983

Οι Υπουργοί

Προεδρίας
Α. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

Εθν. Οικονομίας
Γ. ΑΡΣΕΝΗΣ

Εσωτερικών
Γ. ΠΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

Εργασίας
Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

«Κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας».

Άρθρο 1.

1. Με τον όρο «κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων» νοείται η συμμετοχή στη διοίκηση στη χάραξη της στρατηγικής, στον προγραμματισμό και σε έλεγχο, εκπροσώπων :

- α) του Κράτους.
- β) της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- γ) των εργαζομένων στην επιχείρηση ή στον κλάδο ή σε τομέα ή στην περιφέρεια ή στο σύνολο της χώρας,
- δ) των κοινωνικών φορέων και οργανώσεων που εξυπηρετούνται ή επηρεάζονται άμεσα από τις επιχειρήσεις αυτές
- ε) νομικών ή φυσικών προσώπων που κατέχουν μετοχές στην επιχείρησης.

2. Η κοινωνικοποίηση αυτή έχει ως στόχους :

- α) την εξυπηρέτηση του εθνικού συμφέροντος και του κοινωνικού συνόλου.
- β) την ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων στις αποφάσεις.
- γ) την εναρμόνιση της λειτουργίας της επιχείρησης με τα εθνικά, περιφερειακά και τοπικά προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, καθώς και στο φυσικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον,
- δ) την εξοικονόμηση κατά το μέγιστο δυνατό οικονομικών πόρων,
- ε) την αύξηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας προς όφελος των εργαζομένων στην επιχείρηση και για τη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο.

Άρθρο 2.

1. Κοινωνικοποιούνται, εφόσον το μετοχικό τους κεφάλαιο ανήκει ολόκληρο ή κατά την απόλυτη πλειοψηφία του στο Δημόσιο, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε κινωρήλη Ιδρύματα ή Οργανισμούς του Δημοσίου ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου εφόσον εποπτεύονται ή επιχορηγούνται από το Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου :

α) οι επιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας όπως τις προσδιορίζει το άρθρο 19 παρ. 2 εδαφ. δ' του ν. 1264/82, ΦΕΚ 79,

β) οι Τράπεζες και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ανήκουν στο Δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται από το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/82, ΦΕΚ 65.

2. Η δομή, ο ρόλος και ο τρόπος διοίκησης και λειτουργίας κάθε κοινωνικοποιημένης επιχείρησης ή ομάδας αμοιβαίων επιχειρήσεων από τις αναφερόμενες στην παράγραφο σε σχέση με την εθνική οικονομία και το εθνικό συμφέρον το κοινωνικό όφελος, το τοπικό ενδιαφέρον και τους εργαζομένους σ' αυτή, καθορίζονται, ανάλογα με την ιδιομορφία κάθε επιχείρησης, με Προεδρικά Διατάγματα που θα εκδοθούν το αργότερο μέσα σε οκτώ μήνες, από την ισχύ του νόμου αυτού. Ο τρόπος λειτουργίας κάθε κοινωνικοποιημένης επιχείρησης μορφοποιείται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η πλήρης αξιοποίηση και αποδοτικότητα του παραγωγικού της δυναμικού και η διαφάνεια της οικονομικής διαχείρισής.

Με τα διατάγματα αυτά θα καθορισθεί επίσης η σύνθεση των οργάνων διοίκησης, προγραμματισμού και ελέγχου των παραπάνω επιχειρήσεων με τρόπο που να διατηρείται :

α) ενιαίο κέντρο διοίκησης για την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους, με τη δυνατότητα κάθετης, κατά κλάδους ή μονάδες ή γεωγραφικής αποκέντρωσης.